

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
T.a.v. mevrouw S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk

BR-2025-2152

Behandeld door

Jelle Dams

Doorkiesnummer

070 205 50 000

Datum

26 maart 2025

E-mail

jdams@netbeheernederland.nl

Onderwerp

Reactie consultatie wet bestrijden energieleveringscrisis

Geachte minister Hermans,

Met deze brief maakt Netbeheer Nederland, namens de gezamenlijke netbeheerders in Nederland, graag gebruik van de mogelijkheid haar reactie te geven op het wetsvoorstel bestrijden energieleveringscrisis (Wbe) die per 26 februari 2025 in internetconsultatie is. In onze reactie richten we ons met name op de maatregelen die de afnemers op hun netten raken en de informatiebehoefte die daarvoor nodig is. Op de onderdelen die met name Gasunie Transport Services (GTS) raken in het kader van de aan haar toebedeelde nieuwe taken in de Energiewet en de Wbe zal GTS zelfstandig reageren.

Leeswijzer

De reactie is gestructureerd als volgt: eerst wordt de algemene zienswijze van de netbeheerders op het voorstel besproken. Vervolgens gaat de reactie in op de details van het wetsvoorstel. Tot slot beantwoorden we de voor ons relevante consultatievragen.

Algemeen

Naar de mening van de gezamenlijke netbeheerders is het wetsvoorstel doorwrocht en zeer zorgvuldig opgesteld. De onderstaand gegeven opmerkingen betreffen vaak dan ook niet zozeer de tekst van de Wbe maar het proces van het afhandelen van een crisis zelf. De Memorie van Toelichting (MvT) zal door zijn uitgebreidheid een bron van inzicht zijn voor allen waarvoor deze materie nieuw is. Aan de andere hand maakt deze uitgebreidheid het volledig bestuderen van de MvT een hele opgave.

Het concept wetsvoorstel lijkt in lijn met het Bescherm- en Herstelplan - Gas (BH-G) met daarin de maatregelen van het administratief afschakelen van bepaalde groepen afnemers en het eventueel technisch afschakelen van gebieden; bij dat laatste lijkt ook ruimte te zijn voor een meer gecompartmenteerde aanpak door delen van een systeem te kunnen afsluiten [p 58 MvT].

Ten aanzien van het administratief afschakelen van gas komen er ook regels voor het limiteren van de elektriciteitsvraag bij deze groepen afnemers, waarmee voorkomen kan worden dat afnemers overschakelen van gas naar elektriciteit als energiebron voor verwarming. Omtrent de nadere uitwerking hiervan treden wij graag zo spoedig mogelijk met u in overleg.

IBAN NL51 ABNA 0613001036

BTW-nummer NL8185.25.101.B01

KvK-nummer 09175117

Detailpunten inhoudelijk:

Wetsvoorstel

1. [p 2, artikel 2.2] aandachtspunt: de definitie van technisch afschakelen sluit het technisch afschakelen van individuele aansluitingen uit. Dit is in lijn met het BH-G, maar houdt wel in dat, mocht het op een gegeven moment wel nodig zijn om een of meerdere individuele aansluitingen af te schakelen, er dan gebruik gemaakt moet worden van artikel 2.11.
2. [p 4, artikel 2.6 punt 1d] aandachtspunt: voor de volledigheid wijzen wij er op dat bij het technisch afschakelen van (delen van) een distributiesysteem niet voorkomen kan worden dat de zich in deze gebieden bevindende door solidariteit beschermde afnemers ook afgeschakeld worden.
3. [p 4, artikel 2.6 punt 1e] verzoek om aanpassing: wat wordt verstaan onder het reguleren van gebruik van elektriciteit in geval van administratief afschakelen? Het beperken van elektriciteit vraagt om meer uitwerking en toezicht en handhaving; dat is nu niet uitgewerkt. Zie ook onze algemene opmerking hierboven.
4. [p 6, artikel 2.10 en 2.11, beide eerste lid] aandachtspunt: De bevoegdheden in deze artikelen zullen in het algemeen gebruikt moeten worden op momenten dat snelheid geboden is. Daarom is het van belang dat de hiervoor benodigde ministeriële regelingen ruim van te voren gereed zijn en bij het ministerie “op de plank liggen”.
5. [p 6, MR in het kader van 2.10 of 2.11] verzoek om aanpassing: Het is gewenst dat indien een net of een deel ervan technisch afgesloten wordt, het verboden wordt om in de omgeving van dat net graafwerkzaamheden uit te voeren. Het graafverbod dient ter bescherming van de gasinfrastructuur tegen mogelijke schade die kan ontstaan door ongereguleerde graafwerkzaamheden in de nabijheid van gasleidingen of andere vitale gasinstallaties. Het doel van het graafverbod is om te voorkomen dat werkzaamheden die onterecht of onveilig worden uitgevoerd, leiden tot verstoring of beschadiging van de gasvoorziening. Gezamenlijk netbeheerders weten momenteel niet wat de beste plaats in de wetgeving is om dit te regelen.
6. [p 6 en verder, hoofdstuk 3] aandachtspunt: de energiewetgeving bevat bepalingen dat aangeslotenen recht hebben op compensatie indien een netbeheerder een bepaalde tijd geen energie kan afleveren op hun aansluiting. Momenteel is dit o.a. vastgelegd via artikel 12b lid 3d van de Gaswet en in de codes; in de Energiewet zelf is een dergelijke bepaling niet opgenomen. Deze zogenaamde compensatievergoeding dient te vervallen op het moment dat een afschakelregeling in werking is getreden. Dit dient in de methoden en voorwaarden ingeregeld te worden. Een andere manier om naar dit punt te kijken is dat er bij een administratieve afsluiting geen compensatie vanuit de RNB nodig is daar er wel gas wordt getransporteerd maar dat niet mag worden afgenomen. Graag horen wij de visie van het ministerie dit punt.
7. [p 9, artikel 4.1 lid 1] aandachtspunt: indien een aangeslotene of groep aangeslotenen een beroepschrift indienen tegen een administratief of technisch afschakelbesluit dient dit op zeer korte termijn afgewikkeld te kunnen worden en geen opschortende werking op het besluit te hebben, anders zouden de effectiviteit en solidariteit van het besluit ernstig ondergraven kunnen worden.
8. [p 9, artikel 4.3] aandachtspunt: de grondslag om informatie te moeten delen is vergroot, maar de registerbeheerder kan nog steeds een beroep doen op geheimhouding; wij vragen ons af dit niet gaat wringen c.q. heel veel tijd kosten aan discussies hierover op momenten dat er binnen hele korte tijd gehandeld moet worden? [zie ook p 85 MvT 9.3.1] zie ook punt 9 hieronder.
9. [p 9 artikel 4.4 lid 2] hier is voor de systeembeheerders een grondslag opgenomen die het mogelijk maakt dat de systeembeheerders de bij ministeriële regeling te bepalen gegevens mogen gebruiken en uitwisselen voor de uitvoering van de op grond van artikel 2 lid 3 Wbe opgedragen werkzaamheden indien dit noodzakelijk is voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Onduidelijk is waarop dit ‘uitwisselen’ precies betrekking heeft. Ziet dit enkel op de uitwisseling van gegevens door de systeembeheerders met de Minister van KGG of wordt ook de uitwisseling van gegevens met andere partijen bedoeld?

Volledigheidshalve merken de systeembeheerders op dat voor uitwisseling van gegevens met derden die vallen onder de wettelijke geheimhoudingsplicht van de systeembeheerders een wettelijk voorschrift nodig is om deze geheimhoudingsplicht te doorbreken.

Kenmerk
BR-2025-2152

Datum
26 maart 2025

- 10.[p 10, artikel 4.6 lid 2] verzoek tot aanpassing: Indien een andere toezichthouder wordt aangewezen dienen ACM en alle betrokkenen hierover rechtstreeks geïnformeerd te worden. Het lijkt ons goed dit op te nemen.
- 11.[p 11 artikel 4.8 lid 5] aandachtspunt: In aansluiting op punt 4 maakt ook dit artikel het noodzakelijk dat de genoemde ministeriële regelingen van tevoren goed voorbereid zijn zodat deze op heel korte termijn in werking kunnen treden.
- MvT bij wetsvoorstel:*
- 12.[p 22 2.3.1] aandachtspunt: vastleggen van het type activiteit van een afnemer; Dit kennen de netbeheerders nu niet maar de bepalingen sturen hier wel op.
- 13.[p 25 2.3.2] onjuistheid: de vergunninghouder zou een overeenkomst moeten sluiten met de regionale netbeheerder/ DSB ; die overeenkomsten zijn er niet en kunnen ook helemaal niet aan een marktdeelnemer worden opgelegd.
- 14.[pp 47, 48, 105, 149] uitwerkpunt: We zien een behoorlijke uitbreiding van de informatie die de leveranciers moeten gaan verzamelen en delen met de systeembeheerders. Dit vraagt om een nadere uitwerking (zoals we dat ook eerder voor het BHG hebben uitgewerkt) in samenspraak met alle betrokken partijen. Het lijkt de gezamenlijke netbeheerders wenselijk dat KGG op dit punt het initiatief gaat nemen om tot nadere uitwerking te komen.
- 15.[p 49] onjuistheid (zie ook punt 13): voor het transport van gas over een distributiesysteem zouden vergunninghouders contracten moeten afsluiten met de regionale netbeheerders; dit is onjuist voor de gasnetten van de DSB's: het transport is daar geregeld in de aansluit en transportovereenkomst (ATO) met de aangeslotene. De vergunninghouder heeft vanuit de Energiewet wel plichten in het tot stand komen van de ATO, de facturatie/inning en de afdracht van de aansluit- en transportvergoedingen (het 'leveranciersmodel').
- 16.[p 134] aandachtspunt: hier worden in de Wbe mogelijke extra taken opgelegd aan DSB die niet in de Energiewet staan. Mogelijk brengen deze extra taken kosten met zich mee die de DSB wel in zijn tarieven moet kunnen verwerken. Hetzelfde geldt ook voor p 136 artikelen 4.4 en 4.5.

Consultatievragen

Naar de mening van de gezamenlijke netbeheerders is alleen consultatievraag 1 op hen van toepassing: Voor wat betreft het eventuele gebruik van SBI-codes voor de identificatie van economische activiteiten van niet-huishoudelijke afnemers: Op welke punten werkt het gebruik van SBI-codes voor dit doel naar uw mening wel en niet goed?

Naar onze mening bestaat er de mogelijkheid dat bij diverse bedrijven de SBI-code niet eenduidig te gebruiken is. Dit is in gevallen indien op hetzelfde adres meerdere entiteiten gevestigd zijn, bijvoorbeeld naast de zakelijke hoofdactiviteit ook andere bedrijfsactiviteiten en een personeelsvereniging. Deze nevenactiviteiten zullen een andere SBI-codering hebben. Het is van belang te waarborgen dat de SBI-code van de hoofdactiviteiten gebruikt wordt bij het effectueren van de bepalingen. Hiervoor dient in onderliggende regelgeving wel vastgelegd te worden hoe de hoofdactiviteit bepaald moet worden.

Indien er voor een andere methodiek gekozen wordt voor het kenmerken van activiteiten, dan zal deze het in de vorige alinea genoemde bezwaar niet moeten hebben.

Mocht er naar aanleiding van een van de bovenstaande punten vragen ontstaan, dan gaan we graag in gesprek om deze verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Jinny Moe Soe Let
Directeur Beleid & Communicatie